

καθηγητής, ὅστις συνδιαλέγετο μετὰ τῆς κυρίας Τρελλάβνευ καὶ ὅστις μάλιστα κατῴρθωσε νὰ καταστήσῃ εὐθυμον καὶ πολύλογον τὴν ἄλλως σιωπηλὴν γυναῖκα, εἶχε συγχρόνως καιρὸν νὰ παρατηρήσῃ τὴν συμπεριφορὰν τοῦ μετρίοφρονος μαθητοῦ του.

Ὁ Ἀδριανός, ὅστις πρὸ τοῦ φαγητοῦ μόλις ἠδύνατο νὰ σταθῇ ὀρθίος ἐκ τοῦ πολλοῦ καμάτου καὶ τῆς καταπονήσεως, ἅμα ὡς ἐπέστρεψεν εἰς τὴν κατοικίαν του μετὰ τῶν συντρόφων, ἐγένετο, συνεπείᾳ ἐσωτερικῆς τιнос ἀντιδράσεως, ζωηρός, εὐθυμος καὶ ὁμηγητικός. Ἐδήλωσεν εἰς τὸν καθηγητὴν, ὅτι οὐδόλως ἐσκόπευε νὰ κοιμηθῇ ἀκόμη, διέταξε νὰ παρασκευασθῇ τέιον καί, χωρὶς διόλου νὰ παρατηρήσῃ τὴν δυσθυμίαν τοῦ Μαριάνου, προσεκάλεσε τοὺς συντρόφους εἰς τὸν ἐξώστην, ὅπως συνδιαλεχθῶσιν εἰσέτι ὀλίγον. Ἡ νύξ ἦτο θαυμασιωτάτη, ἀπὸ δὲ τοῦ ἐξώστου, καίτοι οὐδὲν ἄλλο ἐφαίνετο εἰ μὴ ἡ ἐπαλλαγὴ τοῦ φωτός καὶ τῆς σκιᾶς μεταξὺ τῶν πυκνῶν δένδρων τοῦ ὑπὸ τῆς σελήνης φωτιζομένου κήπου, ἀνέπνεον ὅμως μετ' ἀνεκφράστου ἡδονῆς τὴν ἀρωματώδη αὐραν τῶν μεσημβρινῶν χωρῶν. Ὁ κόμης, ἀφοῦ ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἔμεινε σκυθρωπὸς καὶ συνοφρυωμένος, ἐθεώρησεν ὡς καταλληλότερον νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν προτέραν αὐτοῦ εὐθυμίαν καὶ φαιδρότητα. Ὁ Σενούτας ἔγεινεν ὡσαύτως ὁμηγητικώτερος καὶ εὐθυμότερος ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς συναναστροφῆς, τῆς ὥραιότητος νυκτός, καὶ τῆς γενικῆς ζωηρότητος. Ὁ Ἀδριανός ἦτο τὴν νύκτα, ὡς συνήθως, ὁ ζωηρότατος πάντων. Ἡ ὁμιλία ἤρχισε μὲ τὰς ἀναμνήσεις τῆς νεότητος, τὰς ὁποίας ὁ Σενούτας μετὰ συγκινήσεως ἀνέ-

φερε, διαβεβαιῶν σὺν τοῖς ἄλλοις ὅτι ἐν τῷ Ἀδριανῷ λίαν ἐνωρίς, κατὰ τὴν παιδικὴν του ἡλικίαν, διείδε τὸν μέγαν ποιητὴν.

— „Ἀλλὰ τὴν παροῦσάν μου κατάστασιν ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῆς“ εἶπεν ὁ Ἀδριανός, „δὲν δύνασθε βεβαίως νὰ μαντεύσητε, προσφιλέστατε Μέντωρ. Βεβαίως ἐξ ὀλίγων τινῶν λέξεων ἐννόησα ἤδη τὴν θαυμασίαν σας διορατικότητα, ἐν τούτοις ὅμως . . .“

— „Διεῖδον ἀμέσως“, εἶπεν ὁ Σενούτας, „ὅτι ὅλην σου τὴν ζωὴν προσήνεγκες ὡς θυσίαν εἰς τὴν ποίησιν. Ἐκλινες ἀνέκαθεν εἰς τὰ ἄκρα . . .“

— „Ἀλλὰ δὲν γνωρίζετε μέχρι τίνος σημείου προσέβην“, διέκοψεν αὐτὸν ὁ Ἀδριανός. „Εὐθυσίασα τὰ πάντα, τὰ πάντα!“

— „Περὶσσότερα ἢ ὅσα ἀπῆτει ἡ ποίησις!“ προσέειπεν ὁ Μαριάνος.

— „Οὕτω φαντάζεσθε σεῖς“, ὑπέλαβεν ὁ ποιητὴς μὲ μειδίαμα οἴκτου, „διότι εἰς ὑμᾶς εἶναι παντελῶς ξένη καὶ ἄγνωστος ἡ ὅλη ἐξέλιξις τῆς δημιουργικῆς νόσου, ἐκ τῆς ὁποίας πάσχω. Σεῖς νομίζετε, ὅτι ἡ πηγὴ τῆς ποιήσεως ἀναβλύζει ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ὡς οὐράνιον δῶρον, μηδεμιᾶς τροφῆς καὶ συντηρήσεως χρῆζον! Βεβαίως ἡ ποίησις εἶνε δῶρον Θεοῦ, ἐκπηγάζον ὑπὸ τὸν τύπον τῆς μαγικῆς αὐτοῦ ράβδου, ἀλλ' ἡ πηγὴ αὕτη, ἀνευ εισροῆς ἄλλων ὑδάτων, στερεοῦται καὶ ξηραίνεται.“

— „Ἁγία καὶ ἱερὰ ἀλήθεια!“ ἀνεφώνησεν ὁ καθηγητής. (ἔπειτα συνέχεια.)

1. ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΜΑΥΡΟΓΕΝΗΣ ΠΑΣΣΑΣ (ἐν σελ. 97).

2. Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ.

Εἰκὼν κατὰ τὴν ἐλαιογραφίαν τοῦ C. v. Piloty (ἐν σελ. 100—101). Μετὰ σχετικοῦ ἄρθρου ὑπὸ Σπυρίδ. Παγανέλη, ἐν σελ. 98.

Τὸν θάνατον τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἐξέλεξεν ὁ Piloty ὡς ὑπόθεσιν τοῦ ἀρίστου καὶ συγχρόνως τοῦ τελευταίου ἔργου του. Ἐπὶ εἰκοσιν ὀλόκληρα ἔτη ἔφερεν ἐν ἑαυτῷ ὁ μέγας καλλιτέχνης τὸ μεγαλοπρεπὲς σχέδιον, ἐπανειλημμένως τροποποιῶν καὶ μεταπλάττων αὐτό, μέχρις οὗ ἐπὶ τέλους ἔδωκεν εἰς αὐτὸ τὴν παροῦσαν μορφήν. Εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τῆς εἰκόνος ταύτης κατηνάλωσε τὰς τελευταίας του δυνάμεις καὶ ἀπέθανε πρὶν ἢ ἀποπερατώσῃ διὰ τοῦ χρωστήρος τὸ ἀριστοτέχνημά του. Ἀλλὰ καίπερ ἐν σκιαγραφίῃ μόνον διατελοῦσα, διαγράφεται ὅμως εὐκρινῶς ἡ κεφαλὴ τοῦ θνήσκοντος ἥρωος, οἱ δὲ ἀτενεῖς καὶ ἀκίνητοι καθιστάμενοι ὀφθαλμοὶ δεικνύουσιν εἰσέτι τὴν ἐξαίσιαν δύναμιν τοῦ βλέμματός του. Εἰς τὸ κάτω ἄκρον τῆς κλίνης παρὰ τοὺς πόδας τοῦ θνήσκοντος ἵσταται ἡ Ῥοζάνη, περιβεβλημένη τὴν λεπτοῦφαντον καὶ πολύπτυχον βυσσίνην ἐσθῆτα, μὲ κατηφές καὶ τεθλιμμένον τὸ πρόσωπον, κρατοῦσα τὴν ἀριστερὰν τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐνῶ τὴν δεξιάν του βιαίως συλλαμβάνουσι καὶ κατασπάζονται οἱ ἀνδρεῖοι μάχηταί, οἵτινες

ὑπὸ τῆς θλίψεως τῶν παρασυρόμενοι εισορμῶσιν ἀκατάσχετοι, παρὰ τὰς ἐντόνους προσταγὰς τοῦ σιγῆν ἐπιτάσσοντος Χαλδαίου ἱατροῦ, καὶ γονυπετοῦσι πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ θνήσκοντος βασιλέως. Ἄλλοι καὶ πάλιν ἄλλοι εἰσέρχονται συνωστιζόμενοι, ὠραιότατοι Ἕλληνες νεανῖαι, ἄγριοι τὴν ὄψιν Ἀσιαῖται, κομίζοντες δάφνης στεφάνους, ὅπως καταδέσωσιν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας τοῦ εἰδώλου ἐξαιτούμενοι τὴν ἀποτροπὴν τῆς ἐπικειμένης συμφορᾶς. Ἀλλ' ὁ ἰκετεύομενος θεός, ὅπως καὶ τὸ ὑπὸ τῶν δούλων νεανίδων παρασκευαζόμενον ἀναψυκτικὸν ποτόν, ἀδυνατοῦσι νὰ παράσχῃ τὴν ποθυμένην ἀνάρρωσιν. Αἱ σκιαὶ τοῦ θανάτου αἰωροῦνται ὑπεράνω τῆς ἐνδόξου κεφαλῆς, ἣτις πρῶτον νικηφόρως φεγγοβολοῦσα ἐν πολεμικῇ στολῇ ὠδήγει τὰ στρατεύματα ἀπὸ θριάμβου εἰς θριάμβον· τὸ ἥρωϊκὸν ποίημα τῆς ζωῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου εὐρίσκει ἐνταῦθα τὸ λαμπρότατον καὶ ζηλωτότατον πέρασ του: ὁ ἥρωες ἀποθνήσκει ἐν τῷ κολοφῶνι τῆς δόξης, πρὶν ἢ γνωρίσῃ τὴν μετατροπὴν τῆς ἀνθρωπίνης τύχης.

Τὸ πρωτότυπον τῆς λαμπροτάτης ταύτης εἰκόνος τοῦ Καρόλου Piloty εὐρίσκεται νῦν ἐν τῇ ἐθνικῇ πινακοθήκῃ τοῦ Βερολίνου, τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ ἐν ἐκ τῶν ἀρίστων κοσμημάτων.

3. Ο ΑΠΙΣΤΟΣ ΘΩΜΑΣ. Εἰκὼν ὑπὸ C. Feldmann (ἐν σελ. 105).